

پر شنبه — ۱ تيسان ۱۹۲۶

جلد : ۵

اوچنچي سنه — نومرو ۵۸

ملي محسوسه

اداره خانه :
باب عالي چاده سقده
اقدام يوردي
انسالده كي بناده
دايره مخصوصه
صاحب و مديري
محمد مسيح

آبونه شراؤلي
سنه لکي ۲۵۰ ،
آلتی آيلغی ۱۲۵
فوق العاده ندرجه لیر
ایچون ۵۰۰ و ۳۰۰
غروشدور

مجموعه من هیئت تنجه
شیمی تدبیر ایدلمین
آثار اعاده ایدلمز

هر آيك برنجی دارنده بشقی كونلری ميقرار، علمي، ادبی، اقتصادي، فني رسمي مجموعه دور

سیاحت خاطره لرم

۶

ایجیریسی باتاق و یاصدقلره تفریش ایدیلن ، سیاه موشامبا پردلی آراهمن اوقدار راحتکه : اطرافره فونان یاصدقلرک یوشاق صیجاققلری ایچنده اویور کی سسمن و ساکن کیدیور . روز . هر کسک فکری بر شی ایله مشغول . باشی تمامیه آرقیه براندم . اوزریمزده کی صیجاق اورتولرک ، کوشک و اویوشدو . ریجی استراحتیه یوقاری باقیورم . هر جشید حیواندن برر نمونه کوسترن ظریف بر شرق خالسنی معدن جیویلرله طاوانه میخله مشله . تام قارشیمزده اوفاق بر آینه و داهار چوق صاری تنکدن اوئما کی برشیل وار ، عجم پونشکلی سوس اولسون دیه می بویه اطرافه صبرالامشله ؟ . بو مختلف حیوانلرک هانکیسی اُک کوزل اولسه کرک ؟ .

آراهمک صار سیتیلی خوبلایشی دوشونجی صاری صابور ، پرده لری آجیق اولان بئیرده ددن دیشاری باقیورم . صامونک صوک اولنمیز . بوزوق و چامورلو یولده آراهمن سکه ، سکه کیدیور . بر قچ دقیقه صوکر شهر آرقمزه پراقچیز . قارشیمده نهایتیز برش . مالک و داغلرک بلنه کوش کرلر کی دولامش ، غربت قوشانلری کوزو کدی . ده کیز حاوی حسرت جوبه سیله بزی استانبولدن کتیردی . یوللرک کوش کریده اُنکمز طیولایور . بز یوللره ، یوللر بزه دولاشدق ، بلیمزه باغلاق . بر اوجی صوک منزلهن چکیان اوزون بر ایل ، متادی بزی کندینه چمکده . بز آرتق شیمدی آنلادیغمز شوماوی طاشه دهکیل ، کونلرجه مسافمز اولان صوک منزله داهایفیز . چونکه بورادن اوزافلاشیدیران آل بزی اورادن کندینه چکیور . ده کیز کیت کیده داغیلان دومانلر کی بلیمز برنک آلپور ، و آراهمن هنوز اوکا موازی بر استقامتمده کیده رک مسافه ی محافظه ایتکده . صاغده ، صولده ، اوزاقلرده بر چوق کوجوک کوبلره تصادف ایدیوروز . بیاش کیره چلی اوفاقچیلاری احتیاد و لامش و بلاری بوکولش . کرپیچ دیوارلرده ، قووق قابقلری قادار جامیز تئجدرلی وار . بعضاً یاتین بیدکرمز ده رنگلی دونلی کوجوک قیزلر سچیلور . بعضی دونوم برلرنده ساحلی اووراده کی کوبلری کورپیوروز . اولنلر داهای کوزل و منظمجه کورونیورلر . یوکسک آغاجلرینه ، ستملر ایلرلش ، انچه بیاش بر دره کولکلرده پیویور . بعضی آجیقلرده اوقدار یورولشک : کول

کوکل دویغوسی

اژدلی آله لر کی یانسم سنی بر کون
فام بنه عفتک اویتن ذوقنه باله . .
کورسمده : جالمیز ، یاری باغین ، یاری فولکون
ایواه . دیرم . تولدورمدی عشقم سنی ایواه . . .

سودالی پزیشان اولاری عمو اولور . ایگر ؛
جان ویرسمده روحله کلیر یازی دیکر !

بر بویه کوکل دویغوسی ایچدن دیلدم بر ؛
فولسون چی سوداسنه لایق کورهن آفت ؛
ر یوسه ده کیل ایسته دیکم سوکلی سندن ؛
رو حکده کوزم واردی . . خیال اولدی نهایت . . .

شاید چی سودکه کوزله سنده هلاک اول ؛
چسکده وطن بولاسین ال ، دیل ، ده بر قول ! . .
۳۱ مارت ۱۹۲۶
محمد مصباح

او ، آتاقی وانسی هر نوع نحول و سکوئی کندیسیله علاندار کورور .
پوسورله آتاقی تغیرات ، انسی تغیراتله برله شیر . زمان و مکان مفهومی
تجربه ایله تکامل ایندیکی حاله شیرنجری و قبلی امش کی مشهور اولور .
واعتبارله قبل هیچ بر فکر موجود دکلد . قبلی فکرله قیمت و برک
حیالک قیمت و فاعلیتی انکار ایتکدر .

..

شوماطالاندن آکلاشیورکه ماده طالی بر اغلال واستحاله و یا
حیات اُنه دوشدکجه کیشمه به ؛ حیات ایسه زمان و مکاندن نتره بر
استقلال و جریده دوعرو کیتکده در .

۲۰ / ایلول / ۱۹۲۵ جمیل سنا

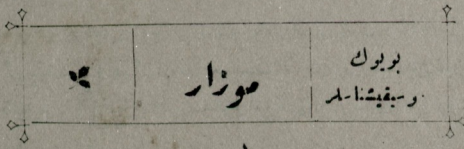

کې اوښوې وار، سازل یوله دورمش .. اوفاجق تېل ساحلی
قباڼور، بړینه یولر دوز ..
ألف خاتون اشبا آرابه سنک اوسنده بر آزا ایلر ده کیدیور.
بیاض چارشافیه، طوبالانوب اوڅوروشی طبیق بر چین وازوسه
بکزه یور، دوشو یوروم بر طاش آنهم عجا صیرته ده کیری؟ ..
یره اینیورم، قرده سیمه، آتلا یور، اوفاجق طاشلر له ألف
خاتونی نشان آلاق یولش یل یوروز، تام اصابت ایدجکی
صیرده ألف خاتون دوشور و فشانکاه یوزولور، یورولونجه
قدار یوریوروز، یولر ده چیچک آرا یورم؛ فقط بکزه، موسی
ده کبلکه، قرده سیمه اوفق بر تپه کوریوروز، منظره سی اویله
تحفه: قرده سیمه بکا، بن قرده سیمه کورس یوروز، طبیق برکل
قنا به بکزه یور، باورته سی دوم دوز و قوروشی پروزلر له دولو،
اطراف ایسه صیق، صیق فوندا لره چوریش، کین سته تیاروده
بر قومدی سیر ایتشده، قومقک باشنده طبیق یونک کی کل
پروکسی واردی، اوقادار جوق کولوروز که، بو بزی بر زمان
اشغال ایدیور.

آرتق یولر دیکشیدی، باواش، باواش یوکسک و دومانلی
بر داغه طیرمانغه چایشبوروز، آرابه جی آشاغی اینور، آتلی
یولارلر دند طوتارق غایت یواش کورتوریور، زواللی حوا انحطک
جافش کی بارلاق توپلری اوزرنده، تر داملاحتلری یورالانه
یورالانه یویور و اوفاجق یولر له قرانه دوز و سوزولور.
ایکیده برده یورولر دند و یردکاری، یورغون فضلر له، باشلر
صالا یارق اطرافه بیاض کوپوکی صیچر ایورلر، آغزلر ده کی
معدن بارچاری کوهله، کوهله یوریورلر، یوریورلر ..
یلم قاج ساعت جیور، متادیا دومانلی اولدیغندن مخور
دانی دیدکاری یوتیه کیوروز، هنوز دوزلیکه ایدندن آرابه جی
سیله نیور: «خام افندی» بورادن کوردیکیز ده کیز آرتق
صوکدر، بعدما اوزاقدن دخی برده کیز بارچهی کورمه چکسکز
کوزلری قاپورم، حسرت یوکی کیریکاری می قیرپشیدراوق،
دور آرابه جی، دیورم، مخور داغک دومانلی تیلر دند کلن بر
برسیس بارچهی کوزلر له دولور، صوک دفعه اونی ایستدیکم
قداو سیر ایدم یورم، تکرلر کار دوشور، بزی ایچلر له، تالیخ لره
کوتوریور، آرتق ده کیزه مائل بر استقامت تعقب ایدیوروز
ووکیندکه عمودلاشور، یوللر ده دیکلی اوفاق طاشلر ده کلو
متورل بزیلی، صاموندن جیقالی آتی ساعت اولور، آنحق

اوتوز ایکی کیلومتر و قطع ایدم بیاض و «جقالی» په کیشم.
بوغوق بر کوروتو، قیصه بر طاش کوپو کیوروز، ایکی قتلی
خراب برخاک یونک قاپوسندن آرابه مزله ایچری کیریوروز.
کدیش طاش آلوده بر جوق آرابلر داهوار، خانجیل قوشیور،
جانطلمزی و باتاقلرمزی آلوب یوقاری جبقار یورلر، پس
بر اودایه کیریوروز، یارې یونلری نرینه قویمالی عجا؟ .. باتاق
اورتوسنی یره یاییور، اوزرینه ده باتاقلر میزی سریوروز، کوشده
فوق المعاده پس بر قریولا وار، ایچنه باقی بیله انسانی یکر ندیریور.
نرینه باقاسق معدمه من یولانیور، چارده سز قپو قباڼوب دیشاری
جیقپوروز، فرح بر نفس آلیورم، کوک اورتاسندن آقن
دولاماجلی و جاقیلای دونه کنازنده یوکسک بر طوپراغک
جمنلی سطحه اوڅور یوروز، بوراسی اوقدادر کوزلکه، قرشی
قییده چنلر بشلانش، اینکار جینغراق سسلری دغلده کونده
ریور، صاری، بیاض، رنک، رنک حوا نلر، کیمیمی باشتی صاللا
یارق، قویاردینی اوفاجق اولتری آغزلدن دوشور، مکه تلاشنده،
کیمینک ماوی بوخچلی یاورولری شندن، ماله یارک قوشیور، هله
شو اوفق سباه باق! اولک آقارلری قویروب یره باعش،
باشلده آتیه سنک قرشته وورا، وورانه خوش نه ایشی وار ..
«قغنی» دیدکاری ایکی تکرلکل آرابلر بوراده ده پک
جوق، ایلاک دفعه اولتری صاموند کورمشدم، وورو ایل
کین قاشغیلرک جیقادقلری غیجیرتلی آهنکی، اوزاندن کین بر
باندو موزیکه ظن ایشدم، نقط بوراده کیلر داهوار جوق غیجیرایور،
بعضیلر یونک ده یکپاره شته تکرلکارنده، ایری دیر خلقلر وار،
تکرلکار دوندکجه خلقلر بر بریه، ووزیور و غیجیرتک آرم
سند بر شانغیرتیدر کیدیور، صوکرادن اوکرده یورم، خلقلی
آراملر کوی آغلرینه مخصوص ایش، تکرلکارک غیجیردانه سی
ایچین یالخاصه یاغ سورمز، بالعکس سنی آرتدیر ابق بعضی
شیلر یاپارلر مش، چونکه بر آرابه نه قدار فضله سس ویر برسه
صاحنده اوقدادر شرف بخش ایدرمش.

داغلر آراسه صیقشان و صرف خاندن عبارت اولان بو
اوفاجق کوک آفشام اوزری اویله خزین بر کوزللی وارکه،
کونش قیزیل بچه سی اورتوب یادایلار کیدیورکین یادایلار کیمینه
سز خزیلنکی قلبه آووج، آووج یاغدی یورم، ایچمه جت
آغاچلر اورتولو تپه جکاردن، قیرمزی متانی کوپیلر، آلرنده
اوزون دکنکاریه اینورلر، عجا نردن کایورلر ..

۱

ایسته ، نظرسز ایداعریله صدرل عالی جیجکلندردن بکی بردها، داهای: موزار .. موزار تورکاک ایل، بزم اونکله علاقه دار اولوشمزدن داهای جوق مشغول اولمشدر : بر «تورک مارشی» یازدی؛ الکوزل اثری اولان «سرایدن قیز قاجیره»، اوپراسی ده سلیم پاشای ، عثمانی ، تورک موزیقه سی ، یکچیریلر قوروسی ، سرانی ایله اسکی اصول تورک حیاتندن بحث ایتک ایستدی . واقعا، کوره جکمز وجهله، اوراده کی هرشی خیالی، اون بدنجی واون سکزنجی عصرلده لوللی ومولیدردن دافقور وغلوقة قادر هرکس طرفدن رغبت کوردن «تورکوری»، موداسنک عکسلردن عبارتدی . فقط ، اولسون ؛ کاشکه زده موزاری . موزارک بزی طاییدی قدار طایسه یق ! . اولای حیاتی، صوکر انسان وصنعتکار اولهرق شخصیتی . الکوزکندده موسیقیسی وایشلیجه اوپرالرینی مختصراً اوکره فم . .

بابای ، برمکتوبنده ، قونسر سیاحتی یابان آلتی یاننده کی موزارمن قهنده شو سطرلری یازیور : « وه فولک ایسه سی ناصل اولدیغنی بیلمک ایستهرمیسکر ؛ ایلنجیه بوک قاشندن ، لیاق رنکنددر ، خارملی قاشندن ستره سی ده عینی رنکنددر ؛ روبا ستره ده ایکیشر صره بویوک آلتون دوکدر وادر . بوالیسه آرشیدوق ماقسیمبلعن ایچون پایله شددر ، ایجه صوکر یازیلان غوته نک ایتی گله سی خارق العاده جوجفک پورتره سی تماملادی : « قیورجق پوره قوقی و قیلجی ایله کوچوک انسان غایت اینی خاطر لیورم . .

یکرمی دوت سنه صوکر ، ویا نه ده . . « فینارونک ازدواجی » اثری ایلک دفعه اورکستره ایله سکیلرکن . . حاضر یولنان مشهور مقنی (اوکلی) مشاهده سی شویله آکلایر : « موزاری ینه قیرمیزی پالیسی و صرمه شریطی شبانه سی ایله مخنده آقاده دورر ، مه زور ووررکن کورویورم : هرچیز کیدی دها، ایله پارلایان ، صبرسنلایان بوجهری هیچ اونوماه جفم . کونشک شعلارنی رسم ایتک ناصل ممکن دکسه بوجهری تصویر ایتکده اویله جه امکان نهدر . فیناوو آریاسنک Non più andrai بری ،

فرمورلر داله قوندی . . کوکلدن، کوکله کین تحمیرله غاغاری یاقلاشدی . یشیل معبدلریه پاپاقلر قتاد کردی ، فرمورلر سویشدیلر یازین سرین کولکده . . روزکار ، ایک پرده لرلی اوفه یوب سالادخه ، فرمورلر باشلرینی دیشاری اوزاندیلر : حشمه دک ، دیدیلر ، یووامزری بوزماییک ، زه هیچ دوقونماییک . .

قلم ، مه نابیز سها هر خاطرله ک بریلدیز . . کونلر ، سنلر کیدی . . ییلدیزلرک صولادی . . برکون . . او ، ایریشیلمه ی کون . . یولک یوله اوغرا یاجق و ینی برافدیغک پرده ، سنی بکار بولاجقسک . . . .

نور

خانه عودت ایشین اوطوردیمیز بردن قالدیمیز زمان ، وقت ایچ، ایلریله مش وادغلرک فونداقلی تبارلنده دوغان ینه بولوط بارجالری ، یاریکی هوانک کوزلکینی زده له شدی .

ایلرده بر قاز سوروسی دولاشیور ، اونلری اورکوتورک ایچلرندن کیورم . بیاض بویونلری اوزاتوب قنادلرینی آجارق باغیرا ، باغیرا قاجیورلر ، داهای ایلر دوافق وصاری یاوروجقلرک اطرافند بابا و آنا قانلر یاورولرینی دولاشدیر ییورلر و اونلری اورکوتدیکمه حر سالانارک ، بویونلری اوزاتوب باغیرا ق اوله غصی وتلاشلی اوزدیمه کلورلرک . . اوکوندن بری الان قازلردن قورقیورم .

خانه عودت زده خانجی لامبانی کتیردی ، آرتق کبجه اولدی . آلیف خاتون نکش ، اودانک بر طرفه یاتاغی یاپیش ، اوزرند او طو ریور . یاری نرمیه اوطو واجنز ، کوشده دوران بر آیای قیریق اسکمله بیله او قدار پیسکه . . نهایت زده آلیف خاتون کی . یاتاغزه اوطوریور و اویله جه یکمزی ییورز .

یاققندن باشقه چاره یوق . . یارین ایرکندن ینه یوله دوام ایده جکیز . . .

نور